

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. B. - właściciela P. w D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanej A. D.
o ustalenie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i
ubezpieczenia zdrowotne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 sierpnia 2014 r.,
zażalenia P.B. - właściciela P. w D.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 marca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił - na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną P. B. od wyroku tego Sądu z dnia 17 grudnia 2013 r. W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedmiot sprawy stanowi podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, ma ona zatem charakter majątkowy. Wartość przedmiotu zaskarżenia ustalona zgodnie z art. 22 k.p.c. nie przekracza kwoty 10.000 zł, co czyni skargę kasacyjną niedopuszczalną (art. 398² § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 398² § 1 k.p.c., przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że skarga kasacyjna nie przysługuje ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy podstawą do przysługiwania prawa do wniesienia skargi kasacyjnej jest kwestia objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, co oznacza możliwość złożenia skargi kasacyjnej bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. W ocenie skarżącego, sytuacja w której organ rentowy orzeka o obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenia społecznego od przychodów z tytułu wypłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oznacza objęcie pracownika (ubezpieczonego) obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. W tym zakresie skarżący wskazał na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 r., I UK 140/12 (LEX nr 1211542), którym rozpoznano skargę kasacyjną bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że niezależnie od tego, czy sprawa dotyczy ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym, czy ustalenia podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia, jest sprawą o prawo majątkowe. Stosownie do art. 398² § 1 k.p.c., w sprawach majątkowych skarga kasacyjna jest co do zasady niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych, chyba że przedmiotem sprawy jest, między innymi, objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Wbrew twierdzeniom skarżącego, pojęcia „objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego” i „podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne” nie pokrywają się, a spór o podstawę wymiaru składek i ich wysokość nie jest sporem o objęcie ubezpieczeniem społecznym, a może być co najwyżej jego konsekwencją. Pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się, że wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne równa jest różnicy pomiędzy wysokością składki wskazywaną (zapłaconą) przez odwołującego się i składką

należną, ustaloną w zaskarżonej decyzji za sporny okres - art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. (por. postanowienia z dnia 17 kwietnia 2009 r., II UZ 12/09, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 301; z dnia 26 stycznia 2011 r., II UK 190/10, LEX nr 786391; z dnia 7 kwietnia 2010 r., I UZ 8/10, niepublikowane; z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 16/12, LEX nr 1222163 oraz trafnie powołane przez Sąd Apelacyjny postanowienie z dnia 7 listopada 2013 r., II UZ 59/13, LEX nr 1391553). Wyrażany jest również pogląd, że w przypadku, gdy przedmiotem sporu nie jest wysokość zobowiązania składkowego, ale wysokość samej podstawy wymiaru - wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek a podstawą wymiaru należną według organu rentowego, czyli po doliczeniu spornego elementu tej podstawy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2012 r., II UK 312/11, LEX nr 1235842; z dnia 8 listopada 2013 r., II UZ 61/13, niepublikowane). Nic innego nie wynika z rozpoznania przez Sąd Najwyższy - na co wskazuje skarżący - skargi kasacyjnej w sprawie I UK 140/12, której przedmiot stanowiła wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustalona w indywidualnych decyzjach organu rentowego w odniesieniu do dwudziestu pracowników płatnika składek. Powołany wyrok zapadł przed podjęciem przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego uchwały z dnia 12 czerwca 2014 r., III UZP 1/14, w której przesądzono, że w razie objęcia jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi składek (pracodawcy) i wskazanym w tych decyzjach pracownikom podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną oznacza się odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika.

W niniejszej sprawie nie było sporu, czy ubezpieczona A. D. podlegała ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, skoro pozostawała w zatrudnieniu pracowniczym. Spór dotyczył jedynie wysokości podstawy wymiaru składek, a zatem znaczenie miała wartość majątkowa wynikająca z wliczenia do tej podstawy przychodów z tytułu wypłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Skarżący nie kwestionuje, że wartość ta nie przekraczała dziesięciu tysięcy złotych.

Z tych względów zażalenie podlega oddaleniu z mocy art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.